

Výhled ke Krušným horám z cyklistické trasy č. 2249 od Podkovy.

Zajímavá místa Karlovarského kraje – Doupovské Hradiště

Stanislav Wieser, Karlovy Vary

V neděli 27. května 2018 se v televizním pořadu Toulavá kamera objevila reportáž o nejnověji vzniklé a nově pojmenované obci Doupovské Hradiště. Před 1. lednem roku 2016 ještě úředně neexistovala, ale její vznik se připravoval od roku 2012 podle nového správního uspořádání sídel civilního obyvatelstva na území vojenských prostorů, jejichž okrajová území byla zpřístupňována postupně od roku 2005. Doupovské Hradiště ve svém správním území zahrnuje katastry historicky existujících obcí Činov, Dolní Lomnice, Lučiny a Svatobor, o nichž jsou písemné zmínky z roku 1264, v případě Svatoboru, 1326 o Činově a Lučinách, 1466 o Dolní Lomnici. Nyní v těchto místních částech žije 168 obyvatel na rozloze správního území 20,83 km², což představuje přibližně 6,3 % z předchozí rozlohy Vojenského újezdu Hradiště a téměř 30 % obyvatel, kteří žili předtím pod vojenskou správou v celém vojenském území. Internetové stránky obce nejsou zatím do podrobností zpracovány, ale zajímavou pasáží je právě popis přechodu obyvatelstva z vojenské správy do civilní samosprávy.

Reportáže Toulavé kamery a také rubrika Zajímavá místa Karlovarského kraje v Arnice přinášejí turisticky poznávací náměty. Jestliže uvedu nejstarší ze značených cest na území Doupovského Hradiště, nebudou žádným překvapením, protože vycházely z Lázní Kyselky na Bučinu s rozhlednou a k Dírám trpaslíků již v 19. století. Klubem českých turistů jsou udržovány dosud. Zcela nové od roku 2017 je jejich propojení žlutým pásovým značením na okruhu z Kyselky. Část tohoto značení od hájovny v Dubině ke Skalkám skřítků byla vyznačena již v roce 1972 a byla tehdy prvním zpřístupněním okrajové části vojenského újezdu pro turistiku – později bylo opakovaně toto značení rušeno až do roku 2005. Do jisté míry může být překvapením, že nově opravená rozhledna na Bučině, postavená v roce 1880, spojuvaná turisticky s Kyselkou, je v katastrálním území Doupovského Hradiště. Stejně jako národní přírodní památka Skalky skřítků je toto území vlastněno a obhospodařováno Vojenskými lesy a statky ČR s. p., Lesní správou Dolní Lomnice, se sídlem v Lučinách. Nově žlutě značená cesta vychází na okraj lesa nad Svatoborem a otevírá

se z ní panorama centrální části Doupovských hor s dominantním Pustým zámek (933 m).

Cyklisticky bylo popisované území zpřístupněno od roku 2007 po trase č. 2249 od Dubiny přes Lučiny a Činov, dále po jižním okraji Vojenského újezdu Hradiště přes Bražec, druhou nově vzniklou obec, až na Valečsko. Mimořádně působivé výhledy poskytuje tato trasa při jízdě od bývalého Činova po úbočí vrchu Podkovy až nad Lučiny. Nad údolními potoků směřujících do Ohře vystupuje panorama Krušných hor. Naopak jízda po silnici vlevo od bývalého Činova vede k nepůvabné skládce komunálního odpadu pro širokou spádovou oblast. Folie, kryjící její část, působí v dálkových pohledech jako pozůstatek sněhového pole. Směrem ke skládce vede od Činova nové zelené turistické značení na Andělskou Horu. Skládce se vyhýbá a nabízí méně obvyklé výhledy na hrad na Andělské hoře. Průjezd po tomto značení na kole však není snadný přes údolí Dubinského potoka. Podle potoka lze sjíždět od Andělské Hory po žluté, dávno již vyznačené cestě do zaniklé osady Štichlův Mlýn, kde je obnovená kaplička Panny Marie a odpočívadlo zřízené občanským sdružením Andělská Hora. Připomeňme si, že tady jsme na hranici správního území Doupovského Hradiště. Můžeme odbočit pěšky lesní cestou východně do svahu směrem ke skládce nad Činovem, ale ta nemusí být cílem odbočení. Zajímavý je na lesnatém hřebítku vlevo od cesty křížový kámen. Objevili jsme jej s kamarádem v roce 1982 jako dosud nikde nevidovaný objekt typově patřící mezi smířčí kameny. Byl pozoruhodný svým zpracováním zcela jedinečným v kraji. V roce 2007 byl ukraden a na jeho místě je nyní kopie. V katastru Činova zůstávají neznámé i po opakovaných hledáních dva kamenné kříže typického tvaru latinského kříže. Zachovaly se jen na kresbách Karla Šrámka z meziválečného období. Na skládce kamenů mezi Činovem a Stružnou byl objeven někdy před 30 lety podobný kříž, který nyní stojí u samoty Vildenava v katastru obce Hory.

Pokračujeme-li podle Dubinského potoka, opustíme žluté turistické značení, projdeme kolem opravené výklenkové kapličky, všimneme si tabulky s pravopisně odlišným názvem

- ▲ Pomník padlých ve světové válce 1914-1918 zůstal za vojenské správy v Hartmanově (nyní Lučinách) nepoškozen a byl udržován.
- ▲ Křížový kámen u Činova, originál na snímku z roku 2007.
- ▲ Kaňon Dubinského potoka pod Beraním Dvorem.

- ▲ V kostele Nanebevzetí Panny Marie představuje plán na jeho obnovu Jarmila Bošková, starostka obce Doupovské Hradiště.
- ▲ Kostel s ruinou fary ve Svatoboru.
Všechny fotografie Stanislav Wieser.

Štychlův Mlýn, což je správný přepis německého názvu Stichlmühl(e) a vydáme se jen po pěšině a nakonec necestou po levé straně Dubinského potoka do překvapivého kaňonu. Byl vytvořen vodním tokem pod Beraním Dvorem v nánosu sopečných vyvrženin. Nepříliš snadno dojdeme do Dubiny.

Z cyklotrasy č. 2249 nad Dubinou odbočuje neznačená, ale nápadně široká silnice ke Svatoboru. V tom místě se spojují potoky Svatoborský a Lučinský svými vodopády 3 a 2,5 m vysokými do společného vývážště a odtékají potom s Dubinským potokem do Ohře. Další

turistickou zajímavostí, vyznačenou v internetové mapě, je samotný Svatobor s někdejší poutním kostelem Nanebevzetí Panny Marie, přestože areál poničeného kostela a fary je nepřístupný, oplocený. Barokní kostel, využívaný za vojenské správy jako zemědělské skladiště, vyhořel v roce 1966 a teprve při úvahách o vynětí území z vojenské správy byl provizorně zastřešen. Civilní správa obce (<http://doupovskehradiste.cz/>) a občanský Spolek pro dokumentaci a obnovu památek Karlovarska (<http://dokumentacepamatek.cz/>) mají ambice pokusit se o opravu kostela. Již samotné vyčištění areálu kostela a výše položeného hřbitova v roce 2017 je výsledkem usilovné práce.

Ve Svatoboru nad třemi obydlými domy je zemědělský areál Vojenských lesů a statků s pastvinami. Za ním přístupná silnice končí na hranici vojenského újezdu, ale podle té hranice pokračuje vlevo polní cesta s napojením na již zmíněný nově žlutě vyznačený okruh z Kyselky, nebo neznačená cesta spadá do Dolní Lomnice, do míst od Svatoboru již na kole normálně nesjízdných.

Dolní Lomnice je údolní vsí při potoku Lomnice, v jehož údolí je ve vrtech jímána voda pro stáčírnu firmy Karlovarské minerální vody Mattoni. U zaniklé Horní Lomnice byl minerální pramen, který v důsledku jímání spodních vod zmizel. Ač je Dolní Lomnice přístupná snadno z Kyselky, byla organizačně přičleněna do Doupovského Hradiště. Přístup směrem ke Svatoboru je strmý. Strmý je i výstup do nejsevernější části území Doupovského Hradiště na pláně Uhlířského vrchu (532 m) s místy rozhledu po zdánlivě opuštěné krajině.

Kdybych měl doporučit výletní trasu, spojující některá zajímavá místa v Doupovském Hradišti, začínala by jako kdysi pro mne výhledem z Andělské hory, přes Činov by stoupala na Podkovu (749 m), nejvyšší bod popisovaného území, sestupovala by do Lučin a přes Lučinský vrch (535 m) zanikající cestou a pláněmi vedla do Svatoboru. Nad ním bych váhal, zda dojít ke Skalám skřítků a nádhernými bučinami do Dubiny, nebo dojít na rozhlednu na Bučině, kde rozhled potěší, ale zkáza okolní bučiny zamrzí toho, kdo ji znal. Znovu navštívená místa bývají jiná. Bude tomu tak i v Doupovském Hradišti. ■